

Fördjupad översiktsplan (FÖP) för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR – SJUNTORP

SAMRÅD – APRIL 2025

Planeringsförutsättningar tillhörande den fördjupade översiktsplanen (FÖP) för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter – Sjuntorp

Upprättad i april 2025 av Samhällsbyggnadsförvaltningen,
Plankontoret, Trollhättans Stad.

Diarienummer: PLAN.2022.570

Planeringsförutsättningarna består av dessa dokument:

- FÖP för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter:
Planeringsförutsättningar, upprättad i april 2025
- FÖP för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter: Planeringsförutsättningar
– Norra Björke, upprättad i april 2025
- FÖP för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter: Planeringsförutsättningar
– Åsaka, upprättad i april 2025
- FÖP för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter: Planeringsförutsättningar
– Velanda, upprättad i april 2025
- FÖP för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter: Planeringsförutsättningar
– Sjuntorp, upprättad i april 2025 (denna handling)
- FÖP för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter: Planeringsförutsättningar
– Upphärad, upprättad i april 2025

INNEHÅLL

Inledning	4
Sjuntorp historik	4
Sjuntorp idag	6
Dialog med boende i Sjuntorp	8
Sjuntorp kvaliteter och utmaningar	9
Kvaliteter	9
Utmaningar	9
Markägoförhållanden	10
Bebyggelse	11
Kommunikationer	12
Naturmiljö	13
Landskapsbeskrivning	15
Landskapskaraktärsområden inom Sjuntorp	15
Grönstruktur	16
Friluftsliv	18
Kulturmiljö	19
Riksintresse för kulturmiljövården KP24	20
Service.....	20
Hälsa och säkerhet	21
Förorenad mark	21
Radon	22
Översvämningsrisk.....	23
Geoteknik	24
Risker för ras, skred och erosion	24
Jordarter.....	26

Inledning

I samband med att en ny fördjupad översiktsplan tas fram för Trollhättans landsbygder och mindre tätorter har planområdets förutsättningar för vidare utveckling undersökts. Syftet med detta dokument, och tillhörande dokument med planeringsförutsättningar för varje tätort, är att redovisa planområdet och tätorternas förutsättningar som de ser ut idag för att ge en djupare förståelse för vilka möjligheter och hinder som existerar samt hur dessa har påverkat de ställningstaganden som gjorts i planförslaget. Förutsättningarna som beskrivs i detta dokument följs upp med ställningstaganden i FÖP:ens huvuddokument med planförslaget.

Planeringsförutsättningar för Trollhättans landsbygder samt varje mindre tätort sammanfattas i separata dokument specifika för varje tätort. Här sammanfattas planeringsförutsättningar för Sjuntorp.

Sjuntorp historik

Sjuntorps tätort ligger 12 kilometer söder om Trollhättan. Namnet Sjuntorp kan härledas till förleden "sjunde" som var ett mansnamn och efterleden "torp", nybygge. Sjuntorp ingår i Fors socken med sockenkyrkan Fors som ligger i den före detta kyrkbyn som idag är en del av Sjuntorp. Vid kommunreformen 1862 övergick ansvaret för de kyrkliga frågorna till Fors församling och för de borgliga frågorna bildades Fors landskommun. Landskommunen gick upp i Flundre landskommun 1952 som gick upp i Trollhättans kommun 1971.

Många samhällen, eller tätorter, ligger på en annan plats än den gamla kyrkplatsen. Runt sockenkyrkan växte ett centrum fram, ofta med skola, prästgård, ålderdomshem och en affär. Industrialiseringen i kombination med bättre kommunikationer, som järnvägen, blev magneter som fångade upp människor runt sekelskiftet 1900. Industri, handel och hantverk etablerade sig kring de nya stationerna längs järnvägssträckningen. Kring verksamheterna växte bostadsbebyggelsen upp. Mönstret med nya tätorter som växte fram vid sidan av de gamla bybildningarna vid sockenkyrkorna känns igen på många håll i Sverige. Förutom kommunikationerna är det forfarande vattnet, vattenkraften, en viktig faktor som bidragit till tätortsutbyggnader. Tätortsutbyggnaden är relativt sen då de flesta platser vid 1800-talets slut var starkt präglade av jordbruket.

I Sjuntorp var Slumpåns läge en av förutsättningarna för att en industri växte fram på platsen. Sjuntorps bomullsspinneri, Sveriges andra, startade 1813 vid vattenfallet i Slumpån. Byggnader från den tidiga industriella epoken är bland annat spinneribyggnaden från 1813 som är uppförd i timmer, byggnaden kallad "Hoppet" samt bandvävmästarebostaden. Från mitten av 1850-talet uppfördes kasernbyggnader för

arbetare och 1852 stod en spinneribyggnad klar efter ritningar av A W Edelswärd. Byggnaden är rikligt utsmyckad med torn och mönstermurningar. 1898 uppfördes den så kallade Flickkasernen i två våningar som över tid moderniserades och slutligen innehöll 70 rum. Sydost om Slumpån uppfördes under 1900-talets första decennier flertalet industribyggnader, såsom färgeri, väveri, underhållsavdelning och bandväveri.

Under sent 1800-tal uppfördes hyreshus, bland annat de så kallade Skogsvillorna som revs 1986. Under 1900-talet påbörjade egnahemsbyggandet i Sjuntorp. Husen byggdes av bolaget som sedan överlät dem åt anställda i fabriken till ett förmånligt pris.

De första egnahemsbyggnaderna uppfördes i Fors 1904. Vid samma tid uppfördes samlingshuset "Minnet" till minne av direktör Johannes Johansson. År 1906 uppfördes den "Gamla direktörsvillan" och 1910 "Familjekasernen" som var ett större flerfamiljshus. Nästa större område med egnahemsbebyggelse uppfördes i Kvarntorp mellan 1912 och 1920. Även tre hyreshus uppfördes under 1920-talet. Den sista större byggnadsetappen i bolagets regi var i Rönnängen mellan 1939–49. I detta område byggdes ett sextiototal villor. De sista byggnaderna som bolaget uppförde var två hyreshus Violen och Konvaljen 1950–52. Vid sidan av de byggnader som uppfördes genom Sjuntorps bolag byggdes också flertalet enskilda egnahem genom så kallade "egnahemslån". Även ålderdomshem och pensionärshem byggdes under 1930- och 40-talen.

Efter kommunsammanslagningen 1952 expanderade kommunens bebyggelse i stort. Det är också samma år som kommunhuset vid skolområdet uppfördes. I kommunal regi och av HSB uppfördes hyreshus under sent 1950-tal och på 1960-talet byggdes radhus i Gena. Under 1960-talet utvidgades Broskogsområdet med villabebyggelse. Skrehall bebyggdes under 1980-talet. När kommunen köpte AB Sjuntorps jordbruk i stomgården, kunde marken exploateras för bebyggelse. I Fors uppfördes ett centrumhus 1981 som inrymde bank, post, försäkringskassa och distriktssköterskemottagning. Omkring centrumhuset fortsatte exploateringen av bebyggelse under 1980-talet med hyreslägenheter.

Sjuntorp idag

Figur 1. Tätortsavgränsning Sjuntorp.

Sjuntorp präglas av Slumpåns dalgång och formationer i landskapet. Vattnet har en central plats i orten av vilket industrin var beroende och anledningen till att samhället uppstod just där. Sjuntorp består vid sidan av det centrala fabriksområdet och Fors kyrkby som ligger söder om detta, av flera bostadsområden som bildar enskilda enheter

inom tätortsavgränsningen för Sjuntorp, detta i hög grad på grund av de geologiska förutsättningarna.

Områden inom Sjuntorp är Blackstorp, Broskogen, Fors, Gena, Grandalen, Kvarntorpet, Lunneberg, Rönnängen, Skrehall och Sörby. Bebyggelsen präglas starkt av själva fabriksbyggnaderna, av egnahemsområden och villor men också flerfamiljshus som byggts över tid under industriepoken. Invid kyrkplatsen finns rad- och lägenhetsbebyggelse med som högst två våningar.

På ungefär två århundraden har Sjuntorp genomgått en utveckling från en jordbruksbygd med rötter i forntiden, till en livskraftig bruksort som bidragit till svensk industrihistoria, till att idag vara ett villasamhälle där man bor och har sin fritid men där majoriteten av befolkningen jobbar på annan plats.

1813 gavs tillstånd för en anläggning av en klädes-, bomull- och spinnerifabrik med eget färgeri – det blev upptakten för Sjuntorp AB. När fabriken gick som bäst arbetade fler än 1000 personer här. Det var fabriken, vilken till slut blev så dominerande i samhället, som gav samhället sitt namn – Sjuntorp. Fabriksepoken och Sjuntorps storhetstid gör sig än idag påmint genom fabriken, direktörsbostäderna och egnahemmen. Sjuntorps fabrik, med miljön däromkring, är utpekade i kulturmiljöprogrammet.

1998 antogs en Fördjupad översiktsplan (FÖP) för Sjuntorp. Beskrivningen av samhället överensstämmer i vissa fall, men det har även skett en hel del förändringar som har lett till hur samhället ser ut idag.

I översiktsplanen från 1998 beskrivs att Sjuntorps historia har givit samhället en egen och intressant identitet. Att Sjuntorp bär på mycket kulturhistoria är självfallet något som präglar samhället än idag. Dess fysiska struktur berättar mycket om Sjuntorps historia och dess identitet – precis som uppmärksammades i 1998 års FÖP. Dessa kulturhistoriska värden bör uppmärksammas och bevaras.

I Sjuntorp finns således många äldre hus och ungefär hälften av bostadshusen är byggda före 1950-tal, vilket är relativt gammalt i jämförelse med Trollhättan kommun i stort. För Trollhättan i stort ligger andelen äldre byggnader ca 25% av bostadsbeståndet – i Sjuntorp är det ca 50%.

Sjuntorp är den största av kommunens småtätorter, med sina ca 2000 invånare. Här finns, i likhet med när FÖP 1998 togs fram, ett aktivt föreningsliv och tillgång till ett flertal olika aktiviteter. Här finns simhall, idrottsplan, ridklubb, skjutbana och OK Flundrehofs klubbhus med motionsspår. Hästintresset beskrivs däremot ha ökat i samhället. I FÖP 1998 beskrivs att i princip hela området norr om Sjuntorp är värdefullt, sjöarna och skogen beskrivs som viktiga för bad och som strövområden. I Rödjan finns exempelvis stigar och motionsspår. I väster gränsar Sjuntorp till ett större område som är av riksintresse för friluftsliv. Området omfattar hela Göta Älvdalgången och där bland

Slumpån som är ett biflöde till detta och som rinner igenom Sjuntorp. Detta stämmer än idag.

Dialog med boende i Sjuntorp

I de tidiga dialogerna beskrivs Sjuntorp som en uppskattad plats att bo på, inte minst för barnfamiljer. Den vackra naturen nära inpå, och lugnet, är återkommande i samtalen. Inte minst sjöarna samt naturen och promenadstigarna runt omkring dem. Invånarna beskriver att det är god sammanhållning här och att man har bra kontakt med grannar - *"här hjälper vi varandra"*. Vidare nämns att man kan vara sig själv och sammantaget är det dessa aspekter som beskrivs som det bästa med Sjuntorp.

Skola, förskolor och affär omnämns som viktiga verksamheter för det lilla samhället, och Sjuntorp beskrivs som en bra plats att bo på när man har barn som växer upp. Sjuntorps IF med nya konstgräsplaner, Rödjan och det nya utegymmet är populära platser för många, och likaså simhallen - både för de yngre och äldre. Det finns däremot en önskan om att simhallen skulle kunna hålla öppet vid fler tillfällen, exempelvis helger. Ridhuset är också populärt, och Sjuntorp beskrivs ha blivit ett *"hästsamhälle"*, dock med behov av fler ridvägar. Även kyrkan och dess verksamheter för både barn, unga och äldre utgör en viktig mötesplats för många, och bokbussen nämns även den som ett uppskattat inslag i vardagen. Folketshus nämns som en outnyttjad mötesplats i dagsläget, dock med potential. Flera nämner att det är synd att det inte blivit någon bioduk där som tänkt.

Det återkommer röster om att det finns behov av fler platser för barn och unga att vara på, vilket några påtalar märks på att det ofta är ungdomar vid skolan kvällstid. Det påtalas att det är positivt att det finns en fritidsgård, dock i en liten källarlokal och det finns behov av utökade öppettider. I dagsläget är det föräldrar som driver den ideellt exempelvis på lördagar.

Sjuntorp har varit ett än mer levande samhälle längre tillbaka i tiden, samhället har *"krympt"* då många olika faciliteter och service, exempelvis vårdcentral, bank och affärer, har lagts ner eller omlokalisats. Det finns dock en del populära lokala verksamheter kvar, såsom en blomsterhandel och frisör. Vidare beskrivs Sjuntorps fabriken som en stolthet för orten, och en viktig del av Sjuntorps historia. Flera personer lyfter potentialen i fabrikslokalerna, som idag står tomma, och uttrycker en önskan om att utveckla platsen till ett besöksmål genom en aktivitetsyta för till exempel kreativa verksamheter, caféer och evenemang.

Vidare är ett återkommande tema vid dialogerna bristfällig kollektivtrafik, främst kvällar och helger, och att man som boende i Sjuntorp med omnejd därmed i stor utsträckning är bilberoende. Det gör det inte minst svårt för ungdomar som inte har tillgång till bil eller körkort att ta sig till/från Trollhättan centralort. Det påtalas också att ett tågstopp i

Upphärad skulle vara mycket gynnsamt även för boende i Sjuntorp. Sjuntorpsborna önskar även att cykelbana byggs ut hela vägen in till centralorten.

Flera personer nämner problem med att bilister kör i hög hastighet längs Trollhättevägen förbi bland annat en förskola och affären, en sträcka som saknar farthinder och där mycket människor rör sig – inte minst barn och unga.

Göta älvdal, Sjuntorp och Fors

Göta älvdalen och Slumpåns dalgång är mellan- och dalbygd där jordarna domineras av lerjordar i dalgångarna. I högre lägen kan jordarna vara moränjordar med varierande mängd sten. Älven, Slumpån och dess biflöden har skapat ett landskap med djupa raviner. I ravinerna och älvens strandområden har bete förekommit historiskt och utgör också idag en viktig del i jordbruket här. Jordbruket i området har dominerats av mjölkproduktion, men även här minskar antalet mjölkproducenter och istället är det nötköttproducenter, många med dikoproduktion som bisyssla, som nyttjar betena i ravinerna. Åkermarken utnyttjas för foderproduktion, både vall och spannmål, till djuren. En ökande andel lantbruk utan djur innebär också att mera av åkermarken odlas med spannmål, baljväxter och oljeväxter för avsalu. Samhällena Fors och Sjuntorp ligger mitt i Slumpåns odlingsområde, med direkt kontakt med jordbruket, betande djur och utsikt över det böljande odlingslandskapet. Hela området har status av bevarandevärd odlingslandskap.

Sjuntorp kvaliteter och utmaningar

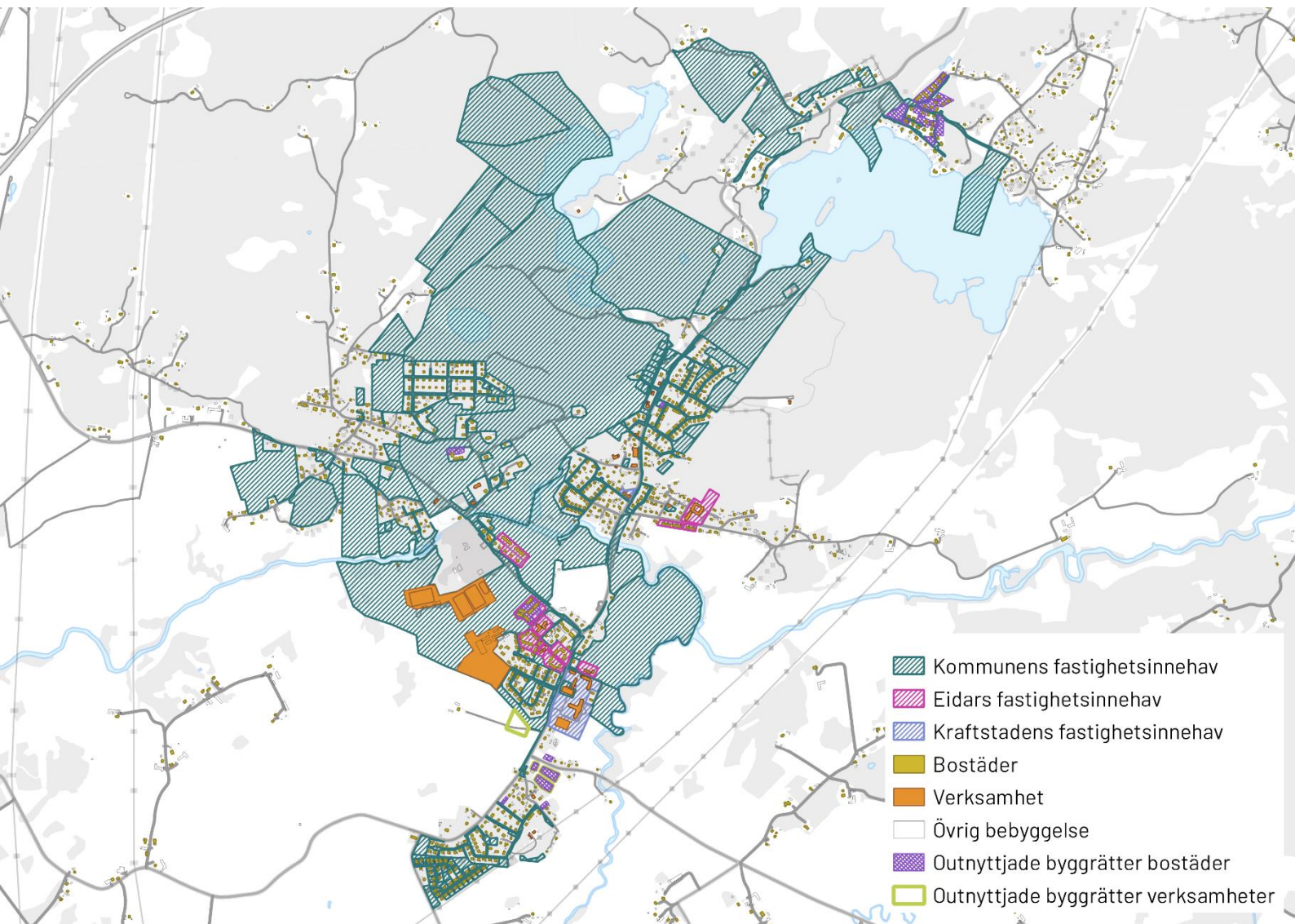
Kvaliteter

- Nära till naturen och lugnet
- Nära till det mesta, bra service och varierat utbud i närheten
- kulturhistoriskt rik miljö
- Gemenskap och tillhörighet
- Aktivt samhälle

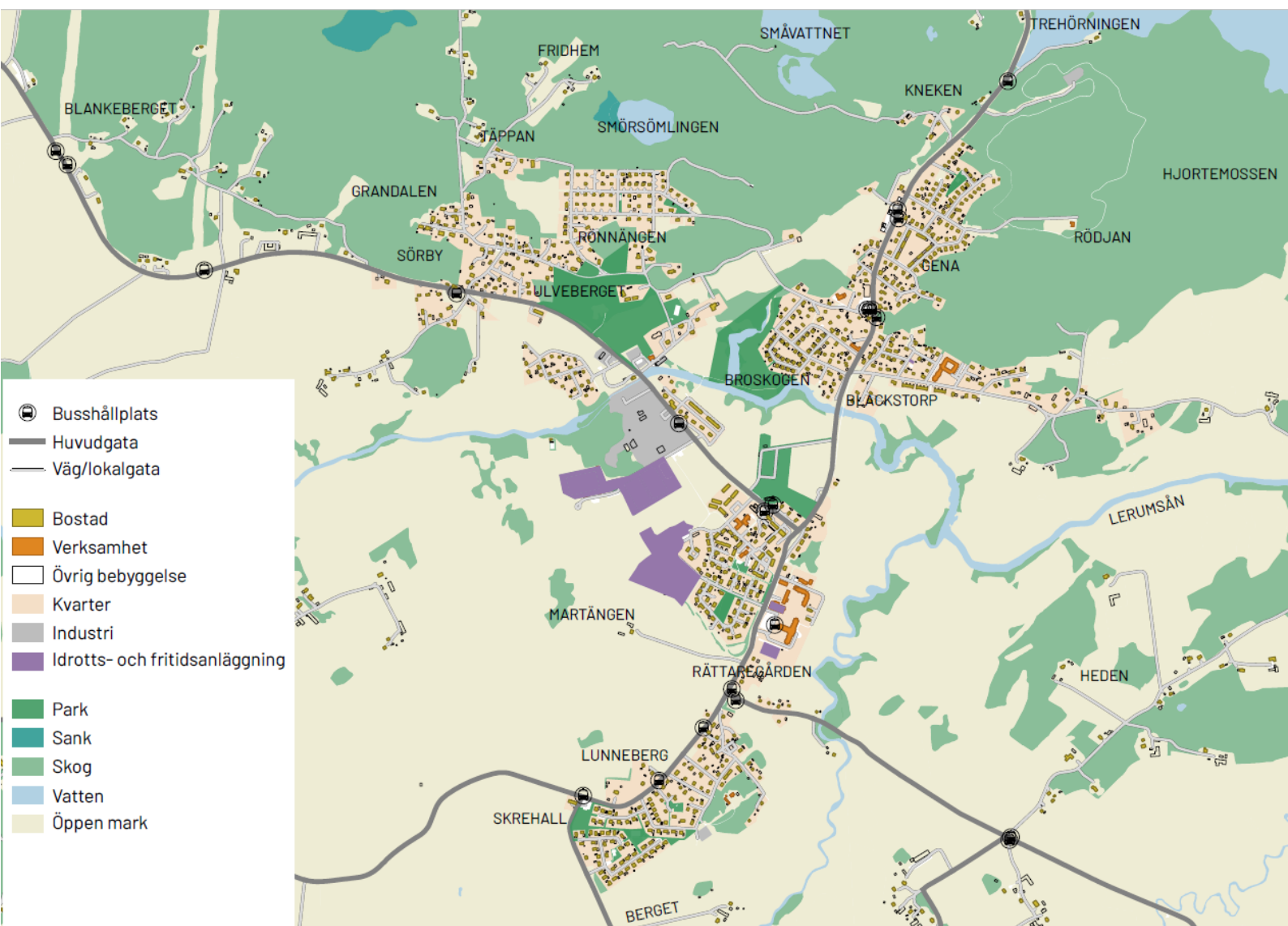
Utmaningar

- Bevara och värna de kulturhistoriska miljöerna
- Bristfällig kollektivtrafik
- Fler gång- och cykelvägar
- Bilberoende samhälle
- Offentliga mötesplatser

Markägoförhållanden

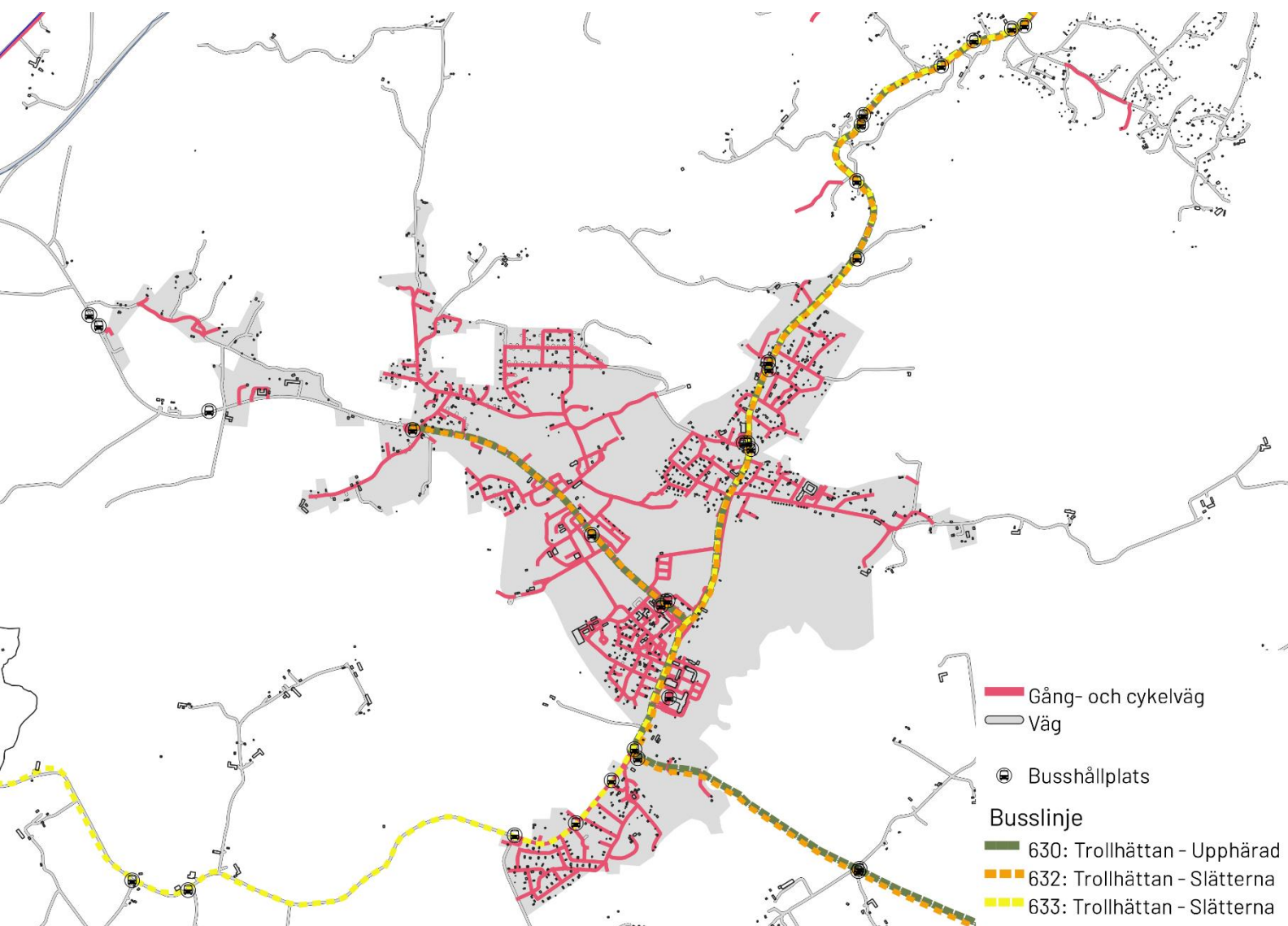
Bebyggelse

Sjuntorps fysiska struktur är uppdelad ett antal områden. Gemensamt för områdena är att man i princip i hela samhället kan blicka ut över de vidsträckta landskapen. In emellan bostadsbebyggelsen breder åkerlandskap ut sig, som fortsatt brukas. Landskapet som tätorten är beläget i är kuperat, vilket bidrar till att man från samhället ser vida vyer med åker och skogslandskap.

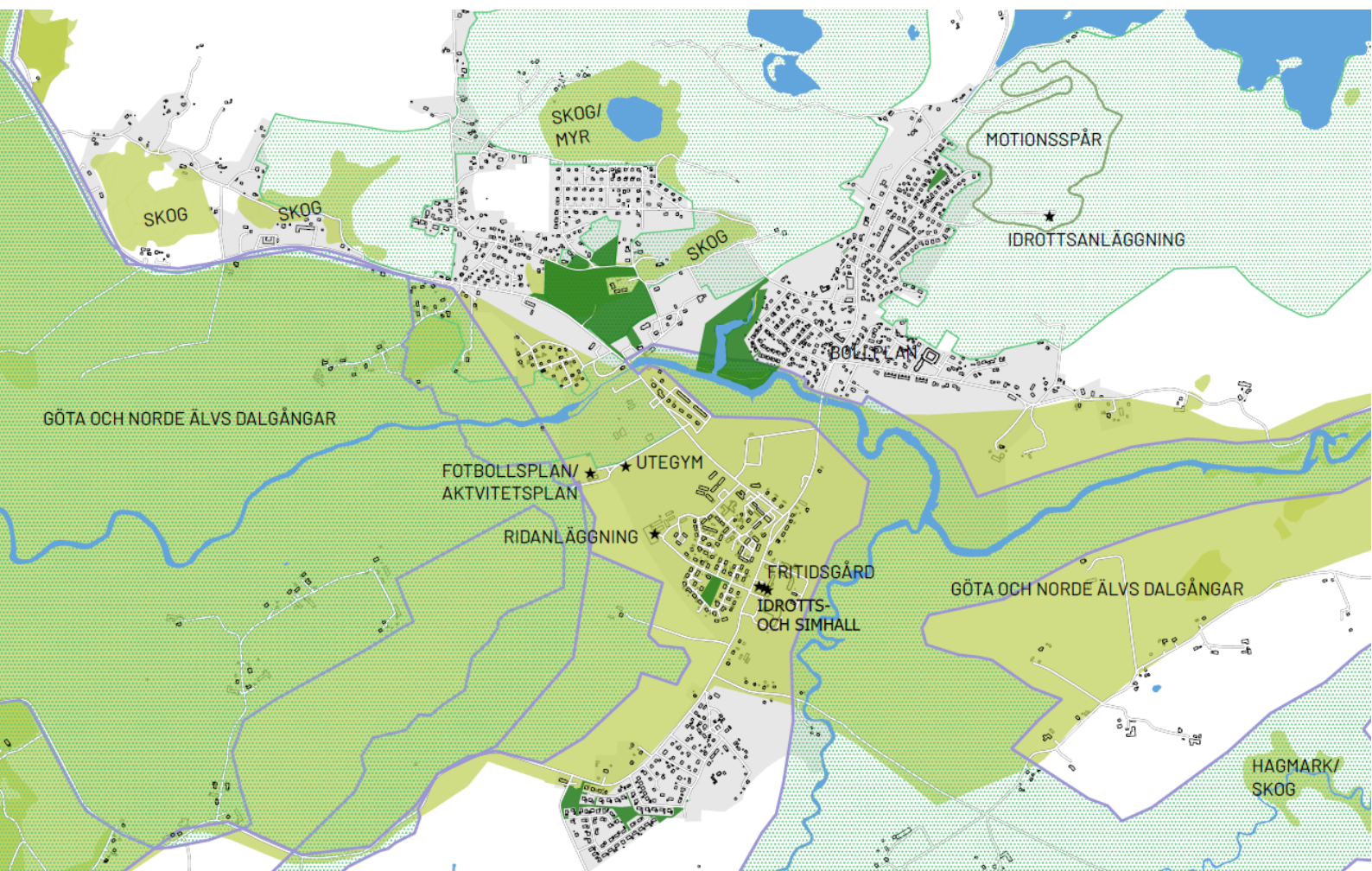
1976 inventerades jordbruksmarken runt Sjuntorp, vilket gjordes av Lantbruksnämnden i Älvsborgs län. Då kom man fram till att markerna omkring Sjuntorp är mycket goda, man ansåg att jordbruksmarken här var mycket värdefull och att annan användning än för jordbruksändamål borde undvikas, främst vid områdena söder om Slumpån.

Kommunikationer

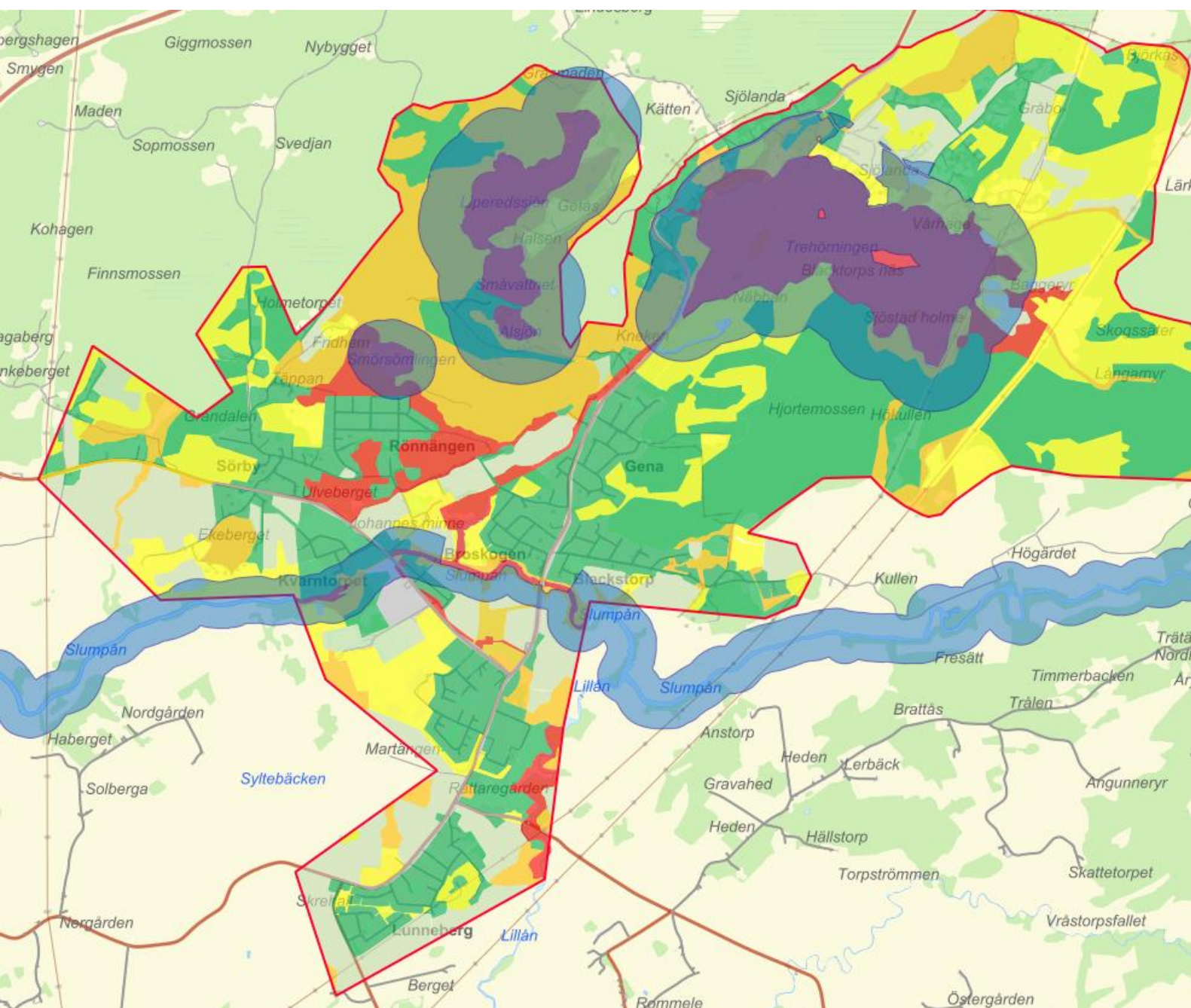

I cykelplanen finns flera planerade sträckor som berör Sjuntorp. Dels föreslås en cykelväg mellan Glösemosse och Alingsåker, vilken binder samman Sjuntorp med Trollhättans centralort. Även en cykelbana föreslås mellan Sjuntorp och Upphärad. Inne i Sjuntorps samhälle föreslås en cykelväg mellan Fors Kyrka och Danskavägen i Sjuntorp.

Naturmiljö

- Park- och lekområde
- Friluftsområde - bevaranderekommendaton i ÖP
- Friluftsområde - riksintresse
- Naturområde - bevaranderekommendation i ÖP

Grönstruktur, naturvärdesinv. översiktlig

Naturvärdesinventeringen tillhörande "Grönstrukturplan för Trollhättans tätorter" (2025) visar att det finns områden med naturvärdesklass 2, 3, 4 och 5 i Sjuntorp.

Strandskyddsområde finns runt Slumpån samt sjöarna Smörsömlingen, Liperedssjöarna samt Trehörningen.

Landskapsbeskrivning

Sjuntorp ligger i ett storskaligt dalgångslandskap och Slumpåns dalgång särskiljer sig mot det skogbeklädda landskapet som omger den. I dalgången är landskapet öppet och topografin är plan, även om en del höjdparter förekommer. I jordartsgränsen mot omgivande berg, sand och morän finns en stor del av bebyggelsen inom Sjuntorp. Landskapstypen har en stor benägenhet till skred. De stora vattendragen inom Sjuntorp är Slumpån och Lillån och det var Slumpån och dess förmåga att skapa vattenkraft som fick industrin att etablera sig på platsen. Höjderna i landskapet består av berg. Inom Sjuntorp och dess topografi är bebyggelsen uppdelad i flera tydligt avgränsade områden på grund av geologin och den stora risken för skred i områden med lera. Väster om tätorten rinner Slumpån ut i Göta älv som varit mycket viktig för transport och industri samt tidigare markerade gränsen mot norska Bohuslän. Norr och söder om dalgången breder sig ett skogbeklätt kuperat sprickdalslandskap ut sig och i öster fortsätter dalgången till Upphärad.

Landskapskaraktärsområden inom Sjuntorp

Nedan redovisas karaktärsområden från utredningen "Integrerad landskapskaraktärsanalys" som Radar tog fram 2024.

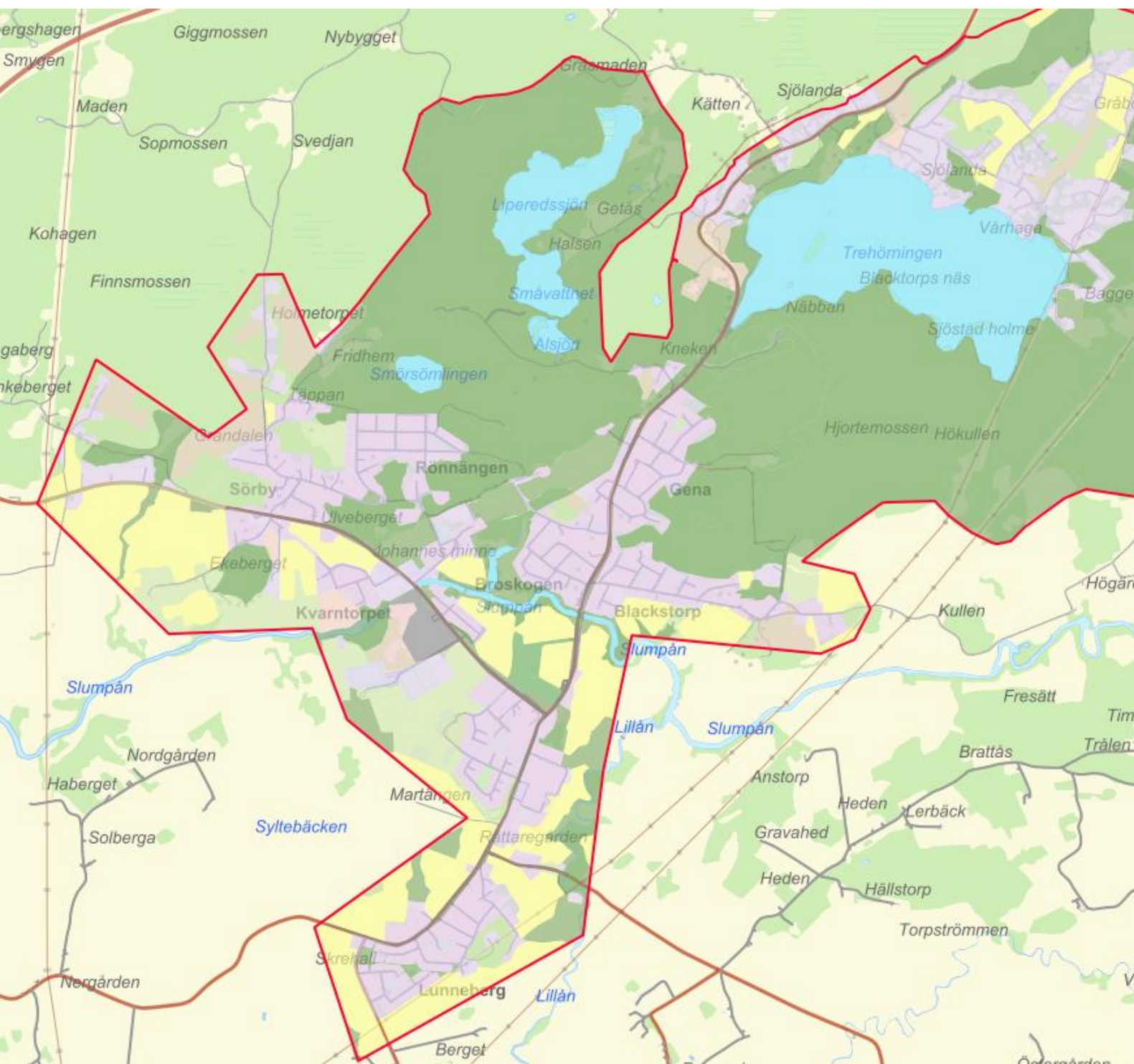
2 a – Storskaligt dalgångslandskap, Sjuntorp

Sjuntorps bebyggelse är uppdelad mellan flera bostadsområden och det gamla spinneriet. Sjuntorp är historiskt en industriort som uppstått runt Slumpåns kapacitet att leverera vattenkraft. Skorstenen i Sjuntorp är ett landmärke som syns från många platser i dalgången. Bebyggelseområdena är uppdelade på grund av geologin i området, då man inte velat bygga på de skredbenägna lerorna. Bebyggelsen ute i det öppna landskapet består till stor del av gårdar av olika storlekar, de ligger med varierande täthet ofta intill de små skogbevuxna höjderna i landskapet. Det administrativa centrumet för bygden har historiskt funnits i Fors. Här ligger kyrkan och här låg även kommunhuset under tiden som Sjuntorp var egen kommun.

Slumpån och dess biflöden har över tid eroderat sedimentjordarna kring Sjuntorp. Detta har resulterat i ett odlingslandskap med djupa raviner. Fallhöjden i Slumpån har givit upphov till bruksorten Sjuntorp.

Läs mer i utredningen "Integrerad landskapskaraktärsanalys", 2024.

Grönstruktur

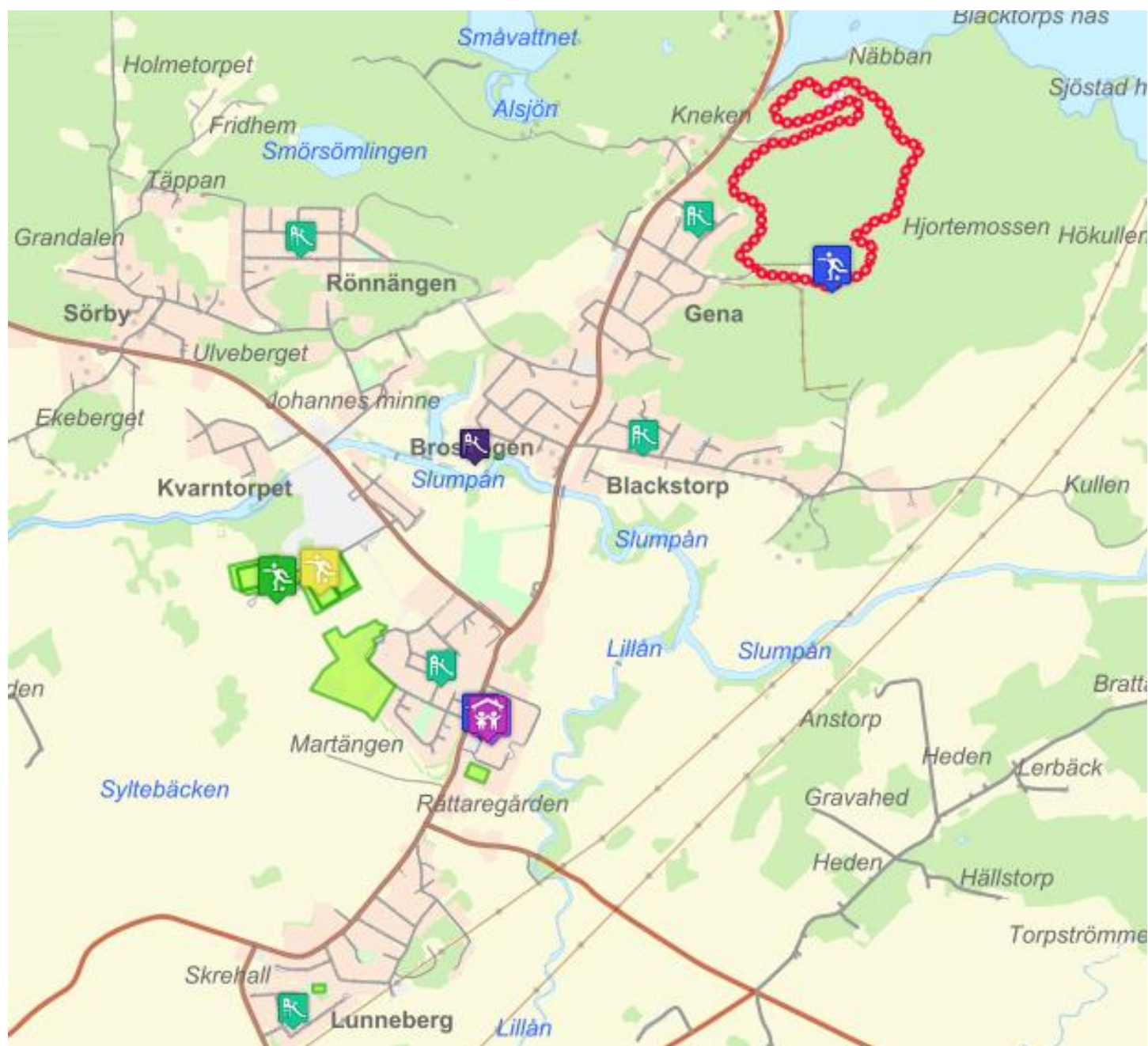
Grönstruktur, kategorisering av alla ytor

- Värdekämrar
- Vattenmiljöer
- Förstärkningsområden
- Övriga grönområden
- Grön bebyggelse och infrastruktur
- Grå bebyggelse och infrastruktur
- Åkermark
- Begränsningslinje

I kommunens grönstrukturplan för Trollhättans tätorter (2025) är stora delar av Sjuntorp identifierade som värdekärnor och förstärkningsområden. I grönstrukturplanen beskrivs Sjuntorp som den större av de fem mindre tätorterna. Centralt finns bostadsområden med huvudsakligen villatomter men till viss del även flerbostadshus. I söder utgörs tätorten huvudsakligen av ett odlingslandskap med gårdsmiljöer, åkrar och betesmarker som fortsätter mot söder utanför tätorten. Tvärs igenom rinner Slumpån med lövskogsdominerade strandskogar.

I de norra delarna finns barrskogsdominerade områden som fortsätter norrut, och med inslag av tämligen stora mossar. I denna norra del finns två större friluftsområden Lipered och Rödjan-Trehörningen-Björkås med stor andel produktionsskog men även barrskogar av mer naturlig karaktär. Genom området finns gott om stigar och möjlighet att motionera, här finns också flera sjöar som bjuder in till bad. I norr finns utbyggnadsområdet Sjölanda med nya bostadsområden.

Friluftsliv

I Sjuntorp finns sex kommunala lekplatser; fem närlekplatser (vid Rönnvägen, Gena, Blackstorp, Kyrkvägen och Lunneberg) och en områdeslekplats i Broskogen. Det finns också utegym, flera bollplaner, två ridanläggningar samt motionsslingor vid Rödjan. Vid Sjuntorpsskolan finns också en fritidsgård.

Kulturmiljö

Sjuntorps unika bebyggelsestruktur utgår dels från kyrkbyn med Fors kyrka, dels från industriområdet intill Slumpån och dess fall i centrala tätorten. Som bruksort har Sjuntorp en tydlighet med den centralt belägna industrimiljön som utvecklats över tid, samt flera av de egnahemsområden som Sjuntorps fabriker uppförde för arbetare. Inom riksintresseområdet finns flertalet byggnader samlade som är direkt kopplade till industrin och dessa har en mycket stor betydelse för Sjuntorp och för kommunens industrihistoria. När kopplingen med företaget släpps kan bebyggelsen förändras när ett nytt nyttjande av platsen sker. Att beakta ursprunget är på en kulturhistoriskt viktig plats som Sjuntorp ytterst väsentlig. Det handlar om materialitet genom fasad, tak och fönster, men även genom tillbyggnader och förändrade trädgårdsmiljöer. Inom Sjuntorps egnahemsområden har förändringen av bebyggelsen över tid varit stor. De ursprungligen relativt homogena områdena är på flera håll idag svåra att avläsa.

Sedan kulturmiljöprogrammet 1992 har fastighetsbeteckningar delvis ändrats inom Sjuntorps industrier vilket gör att en direkt översättning av byggnader som utvärderades 1992 i jämförelse med 2024 kan vara svårtolkad.

Sjuntorps fabriksområde utvärderades som en värdefull miljö redan 1992 och dess värden består och utvärderas 2024 som särskilt värdefulla. Dock har byggnader som bland annat trädgårdsmästarbostaden förändrats genom bland annat fönsterbyten och tillbyggnader vilket gör att den inte utvärderats 2024. Även en fastighet som Blackstorp 2:14 som utvärderades 1992 har genom förändringar som byte av takmaterial inte utvärderats 2024. Vid 2024 års inventering av bebyggelsen har fler byggnader utvärderats för att spegla Sjuntorps bredare byggnadsbestånd, med olika användningsområden och arkitektoniska uttryck.

I kulturmiljöutredningen från 2024 är 33 fastigheter utvärderade och graderade. Läs mer om varje byggnad i kulturmiljöutredningen. Den utvärderade bebyggelsen är:

- Blackstorp 1:3, Blackstorp Skattegården 1
- Fors 1:1, Stomgården 4 (del av fastighet), Fors Stommens gård
- Fors 1:38, Torpavägen 10
- Fors 1:42, Textilvägen 14
- Fors 1:45, Torpavägen 5, 15, 17, 19
- Fors 2:68, Danska vägen 6
- Fors 2:74, Ejdervägen 6
- Fors 2:83, 2:94, Danska vägen 8
- Fors 2:102, Danska vägen 4
- Fors 2:104, Bygdevägen 8
- Fors 2:119 (del av fastighet), Trollhättavägen 3
- Fors 2:165, Anemonvägen 2
- Fors 2:164, Trollhättavägen 51

- Fors 3:24, Lilla Hällstigen 1
- Fors 3:34, Lilla Edsvägen 23
- Fors 3:41, Lilla Edsvägen 30
- Fors 11:1, Torpavägen 7, Fors kyrka
- Fors S:1, Forngården
- Grandalen 1:3, Fors Ekedalen
- Grandalen 1:5, Rämjevägen 10
- Rättaren 2 (del av fastighet), Trollhättlevägen 17, 19
- Sjuntorp 1:13, Oxelvägen 3
- Sjuntorp 1:90, Danska vägen 25
- Sjuntorp 1:94, Stenliden 4
- Sjuntorp 1:96, Åvägen 13
- Sjuntorp 1:97 (del av fastighet), Åvägen 11
- Sjuntorp 1:98, Åvägen 9
- Sjuntorp 1:102, Villa Skogsbrynet
- Sjuntorp 1:103 (del av fastighet, Hoppet), Torpavägen 34
- Sjuntorp 1:103, 2:2, 2:4, 2:6, Fors 1:50, 1:51, Torpavägen 24, 26, 28, 30, 32
- Sjuntorp 1:107, Åvägen 4
- Sörby 3:59, Rämjevägen 40
- Sörby 16:4, Torpavägen 66

Riksintresse för kulturmiljövården KP24

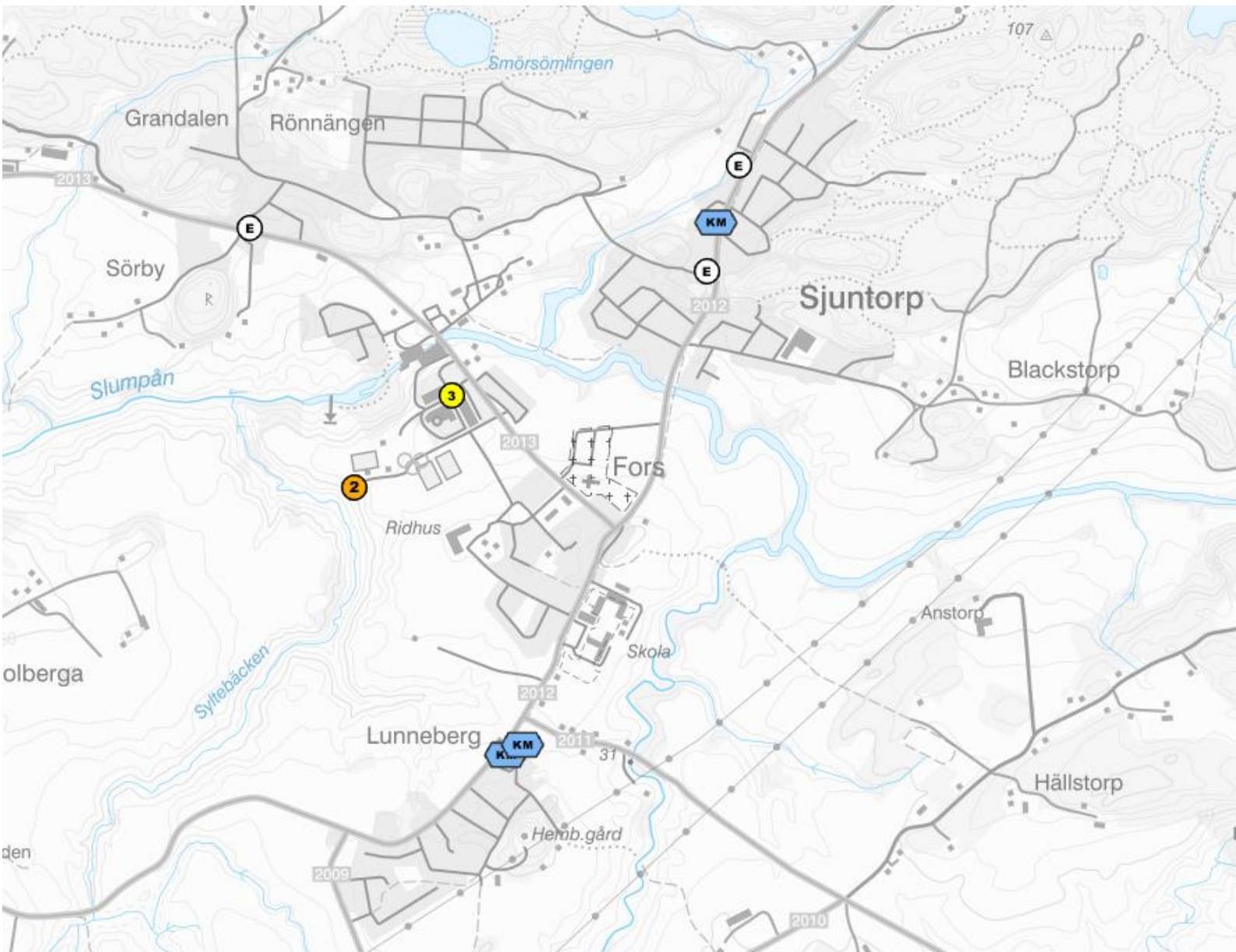
Sjuntorps tätort omfattas av riksintresse KP24 Sjuntorp, samt tangerar riksintresse KP25 Rommele kyrkby, öster om tätorten. Enligt riksintressebeskrivning för KP24 Sjuntorp är områdets huvuddrag en industri- och bebyggelsemiljö belägen i Slumpåns dalgång nordväst om Fors kyrka. Miljön omfattas av ett välbevarat industrilandskap med bomullsspinnerier från 1813 och 1853. Centralt i området finns kontorsbyggnader från 1830-talet. På motsatta sidan om industriområdet finns arbetarbostäder, föreningshus och tjänstemannabostäder. Hela miljön är välbevarad och avspeglar på ett bra sätt industrialismens genombrott i Sverige. Den sammanfattande värdetexten lyder: välbevarad industrimiljö med tillhörande tjänstemanna- och arbetarbostäder. Förutsättningar för bevarande är bibehållande av den genuina industrimiljön genom varsamhet och hänsyn till dess ursprunglighet. Restriktivitet med kompletteringsbebyggelse. Förhöjd lovplikt.

Service

Sjuntorp är en av få tätorter i kommunens landsbygder som idag har ett stort utbud av samhällsservice. Det finns fyra förskolor och en grundskola med förskoleklass upp till årskurs nio. Det finns också en kommunal fritidsgård samt ett vård- och omsorgsboende Nordängen. I Sjuntorp finns också simhall och idrottshall. Det finns också en livsmedelsbutik, en obemannad livsmedelsbutik, pizzerior, Folkets hus, bygdegårdar och blomsteraffär.

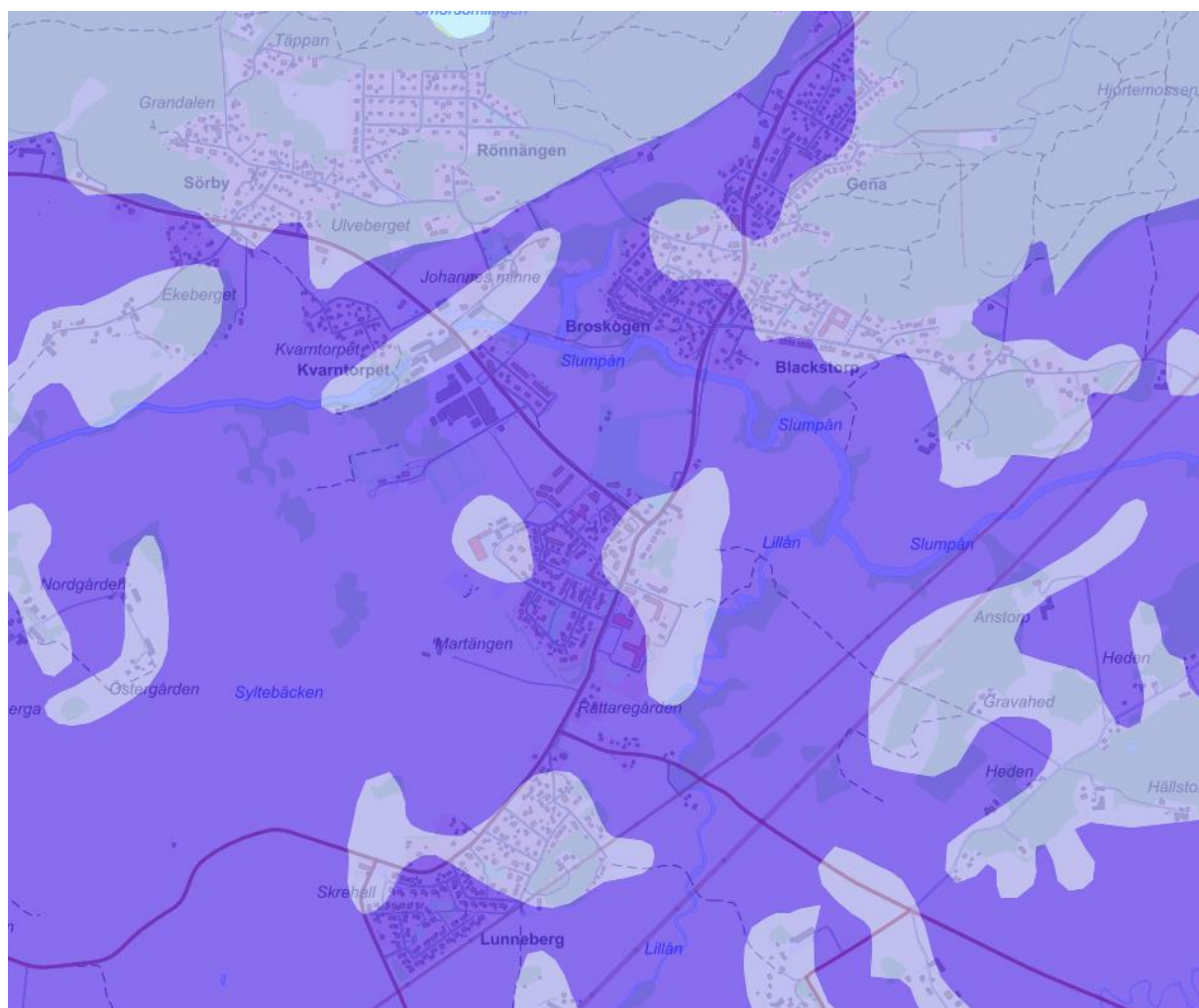
Hälsa och säkerhet

Förorenad mark

Det är flera områden i Sjuntorp som är utpekade i Länsstyrelsens karta för potentiellt förorenade områden. Det är en skjutbana, verkstadsindustri, drivmedelshantering samt tidigare drivmedelshantering.

Radon

Markradonrisker

- ev hög
- hög
- låg
- normal

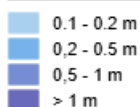
I Sjuntorp är markradonriskerna låga eller normala.

Översvämningssrisk

Under det närmsta seklet förväntas nederbörden att öka, framförallt vintertid. Vid sommartid i södra Sverige kan dock mängden nederbörd och antal tillfällen det regnar komma att minska, men när det regnar kommer det ske genom kraftigare skurar. Kraftiga skyfall och mer nederbörd kommer att medföra fler och större översvämningar. Hantering av dagvattnet bedöms därför bli ett viktigt verktyg med arbetet med klimatanpassning i Västra götalandets län. Vid skyfall påverkas avloppssystemen och det kan innebära överbelastade ledningarna med bland annat risk för källaröversvämningar.

Maxdjup 100 år SWECO 2019

Som underlag för den fördjupade översiktsplanen har även en skyfallskartering används. Syftet med skyfallskarteringen är att få en visualisering av vilka

samhällsviktiga funktioner som kan komma att drabbas av extrem nederbörd. Skyfallskarteringen är också ett underlag i risk- och sårbarhetsanalyser inom översikts- och detaljplanering. De föreslagna utbyggnadsområdena har stämts av emot skyfallskarteringen för att se så att det inte finns några uppenbara risker med lågpunkter och/eller rinnvägar som blir missade i den tidiga planeringen. Lågpunktsanalysen är dock inte en exakt återgivning av verkligheten utan mer ska betraktas som en generell återgivning.

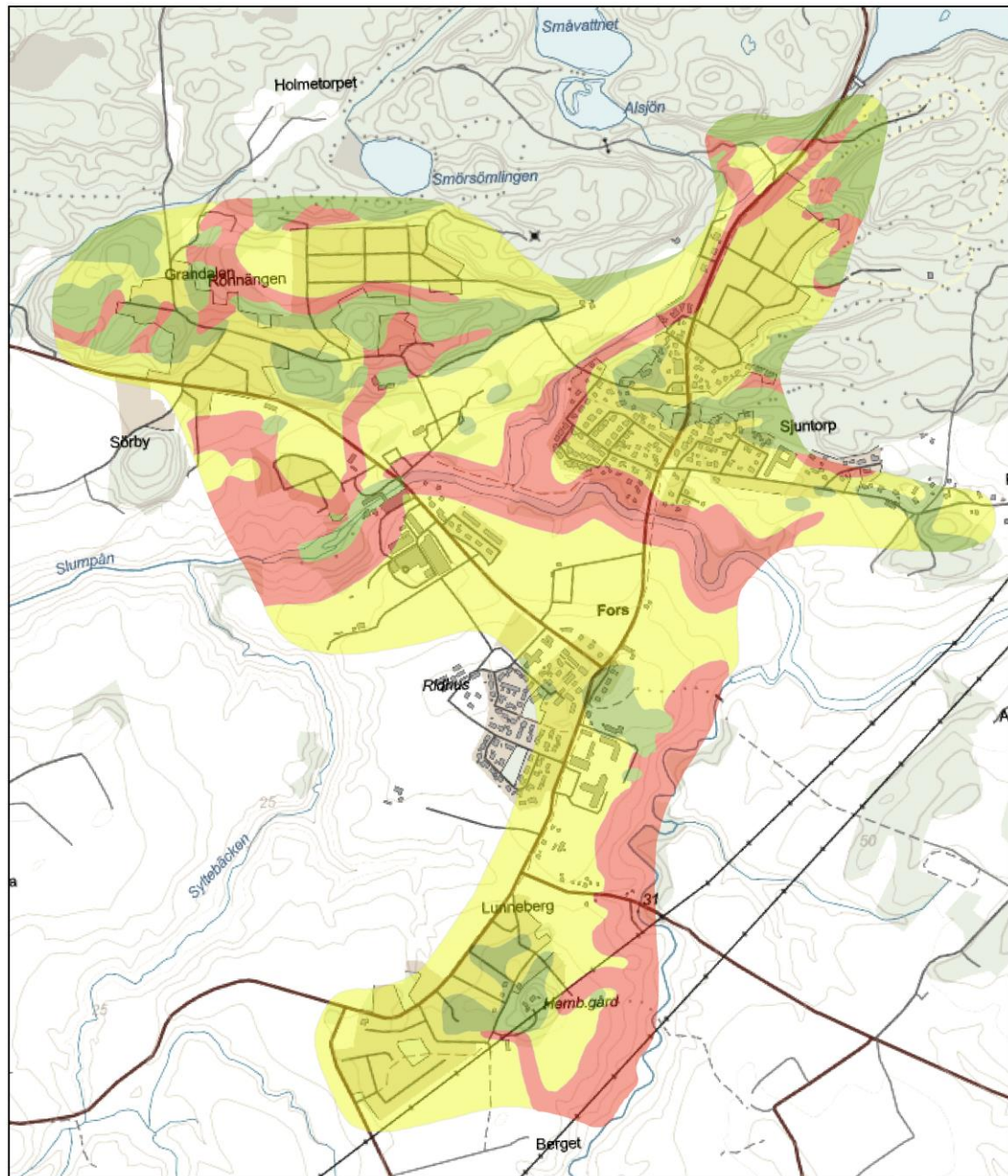
Geoteknik

Risker för ras, skred och erosion

De högsta riskerna bedöms, enligt den översiktliga stabilitetskarteringen, vara längs Slumpån som rinner genom Sjuntorp. I söder och sydost avgränsas området av Lillån som rinner upp åt norr. Lillån har ett meandrande lopp med över 10 m höga men oftast flacka slänter. Slänterna visar på aktiv erosion samt gamla skredärr. Längre norrut rinner Lillån ut i Slumpån som delar området från öst till väst. Slumpån har flackare samt lägre kanter, 2-5 m, och ett mindre meandrande lopp. Även här finns gamla skredärr men erosionen är mycket måttlig. Marken inom området sluttar ned mot vattendragen. Jordarten utgörs av lera som i ett flertal undersökningar noterats som kvick. Leran är bitvis överlagrad av silt, främst i anslutning till vattendragen. Inom området finns en del fastmarkpartier, ofta bestående av höjdparter med berg i dagen. Djup till berg varierar och kan bitvis vara stort.

Ett flertal gamla skredärr syns utmed åarna och erosion pågår längs Lillån. Endast en mindre del av sträckan utmed åarna har uppnått hög säkerhet mot skred och även här är framtida ytliga erosionsskred troliga. I de flesta tidigare utredningar har kvicklera noterats, varpå ett släntskred i västra fall kan bli bakåtgripande. Med detta i åtanke kan ett mycket större område beröras vid skred än vad nu markerats. I den västra delen av området går en lång brant slänt ned mot Slumpån från norr. I tidigare undersökningar har stabiliteten beräknats som låg för långa glidytor. Det innebär att säkerheten för bakomliggande område är mycket låg med tanke på risken för kvicklera. Längs med åarna har även en del närliggande hus hamnat inom markerat område då säkerheten ej bedöms som tillfredställande. Tidigare utredningar har rekommenderat erosionsskydd utmed stora delar av åkanterna. Två mindre områden utmed vattendragen har åtgärdats med stabilitetsförbättrande åtgärder.

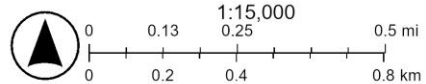
Sjuntorp: översiktlig stabilitetskartering

2025-03-17

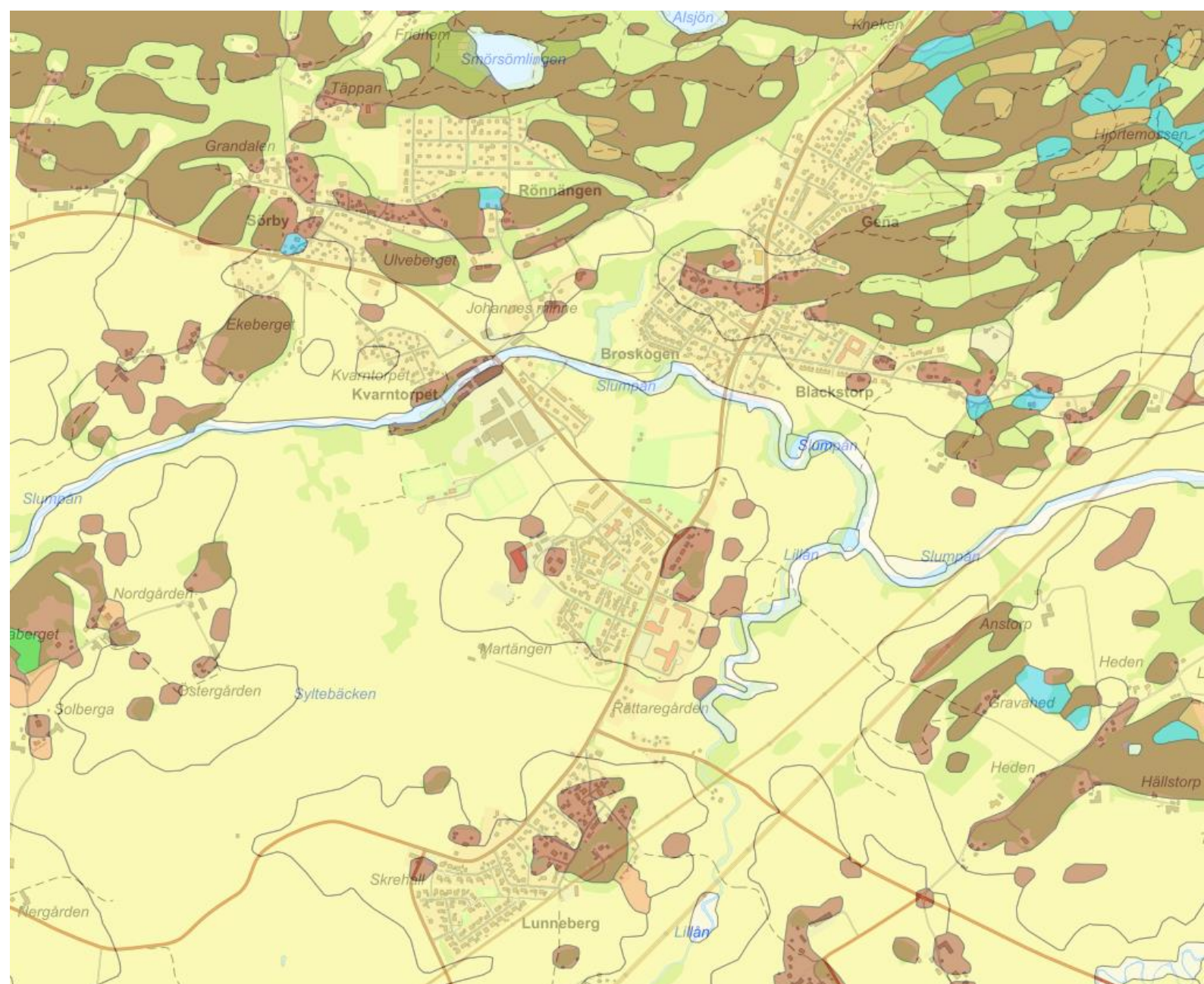
översiktlig stabilitetskartering SRV (år 2000)

- stabilitetszon 1
- stabilitetszon 2
- stabilitetszon 3

Baskarta: Lantmäteriet

Jordarter

Jordarter

- ||| A Fyllning på okänt underlag
- A Glacial lera, ospecificerad
- A Isälvssediment, grovsilt-block
- A Morän, sandig
- A Omväxlande morän och urberg
- A Postglacial sand
- A Postglacial silt
- A Postglacialt grus
- A Svällsediment, sten-block (klapper)
- A Svällsediment, ler-silt (postglacialt, yngre)
- A Torv; kärr
- A Urberg
- A Vatten